

EUROPEAN CENTRE
FOR MINORITY
ISSUES KOSOVO

KËSHILLIMORE PËR POLITIKA TË REJA

19 JANAR 2015

FARKIMI I NJË MJEDISI PUNE BRENDË QEVERISË SË KOSOVËS

ECMI Kosova

ECMI Kosova është organizata kryesore joqeveritare e angazhuar me çështje të komuniteteve minoritare në Kosovë, me qëllim të zhvillimit të institucioneve përfshirëse, përfaqësuese dhe të ndjeshme ndaj komuniteteve, institucione këto që mbështesin një Kosovë të qëndrueshme shumë-etnike. ECMI Kosova kontribuon në zhvillimin, forcimin dhe zbatimin e legjislacionit përkatës, dhe përkrah institucionalizimin e mekanizmave qeveritarë të ndërlidhur me çështje të komuniteteve, dhe ngrit kapacitetet e akterëve të shoqërisë civile dhe të qeverisë për t'u angazhuar me njëri-tjetrin dhe bashkëvepruar në mënyrë konstruktive dhe të qëndrueshme.

Rr. Nëna Terezë Nr. 41, Apt. 29, 10000 Prishtinë-Kosovë, Tel. +381 (0) 38 224 473
Rr. Čika Jovina Nr. 3, Kati I-rë, 38220 Mitrovicë e Veriut-Kosovë, Tel. +381 (0) 64 00 55 488

www.ecmikosovo.org, info@ecmikosovo.org

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Koalicioni i ri qeveritar në Kosovë mbledh së bashku Partinë Demokratike të Kosovës (PDK) dhe Lidhjen Demokratike të Kosovës (LDK), dy partitë më të mëdha shqiptare, dhe iniciativën qytetare lista Srpska, fituese absolute e zgjedhjeve për sa i përket elektoratit serb në Kosovë dhe që mbështetet nga qeveria e Republikës së Serbisë. Si e tillë, kjo qeveri ka peshën e nevojshme politike për të adresuar shumë çështje të mëdha dhe komplekse. Megjithatë, një rrjedhë e deklaratave të kohëve të fundit nga përfaqësuesit e iniciativës qytetare lista Srpska në Qeverinë e Kosovës, të cilat ose vënë në pikëpyetje ose drejtpërdrejt injorojnë ekzistencën e Republikës së Kosovës, ka rrezikuar *modus vivendi*-n [marrëveshjen që u lejon palëve që të bashkekzistojnë në mënyrë paqësore] e vendosur më parë në mes të shumicës shqiptare dhe ministrave serbë në qeveritë e deritanishme në Kosovë. Për momentin, qeverisë i mungon koherenca dhe konsensusi politik për të kapërcyer divergjencat politike brenda radhëve të saj.

Kjo situatë ka dërguar në reagime të forta të partive politike në opozitë, intelektualëve të Kosovës, përfaqësuesve të shoqërisë civile dhe opinionit publik në përgjithësi. Kjo gjendje e konfrontimit ndëretnik mund të provokojë situata dhe incidente që janë të paparashikueshme dhe vështirë të kontrollueshme në një kohë kritike në përpjekjet e Kosovës drejt stabilizimit të brendshëm dhe integritetit në Bashkimin Evropian.

Megjithatë, duke pasur parasysh këto zhvillime alarmante, ekziston një nevojë urgjente për të krijuar një konsensus në marrëdhëniet e punës midis përfaqësuesve shqiptarë dhe serbë në Qeverinë e Kosovës, dhe në mes të qeverive të Kosovës dhe Serbisë. Kushtetuta e Kosovës e definon shtetin si një shoqëri shumë-etnike me simbole që nuk përfaqësojnë një komunitet të veçantë dhe përmban dispozita të qarta në lidhje me përfaqësimin e komuniteteve pakicë në qeverinë e Kosovës. Këto dispozita janë parashikuar të parandalojnë fërkimet eventuale ndëretnike dhe mund të ndihmojnë në uljen dhe/apo zbutjen e një pjesë të kundërshtimeve aktuale. Një tjetër element kyç është nevoja për të bere dallimin e qartë në mes të opinioneve dhe deklaratave të zyrtarëve të qeverisë, në cilësinë e tyre si përfaqësues të Qeverisë së Kosovës, domethënë në kapacitetin e tyre si zyrtar publik, si dhe deklaratat dhe qëndrimet e tyre si përfaqësues të partive politike, gjegjësisht deklaratat që përfaqësojnë aspiratë politike të një partie politike, respektivisht të një zyrtari të partisë politike. Angazhimi nga ana e BE-së, dhe SHBA-ve dhe aktorëve të tjerë ndërkombëtarë është i domosdoshme për të ç'tensionuar këtë situatë.

NJË VËSHTRIM I SHKURTËR I SITUATËS

Në dhjetor 2014 pas gati 6 muajve të ngërçit politik pas zgjedhjeve të përgjithshme në Kosovë të mbajtura në qershor, PDK dhe LDK arritën një marrëveshje për krijimin e një qeverie koalicioni. Dy partitë, të cilat së bashku gëzojnë më shumë se gjysmën e vendeve në Kuvend, bënë marrëveshje me Iniciativën qytetare lista Srpska, e cila zë 9-nëntë nga 10-dhjetë ulëset për serbët në Kuvend. Më 9 dhjetor 2014 Kuvendi i Republikës së Kosovës miratoi qeverinë e re të koalicionit të udhëhequr nga kryetari i LDK-së Isa Mustafa.

Përfaqësuesit e komuniteteve pakicë janë të përfaqësuar gjerësisht në qeveri. Branimir Stojanović, ish-kryetar i komunës së Graçanicës është emëruar zëvendës kryeministër i Qeverisë ndërsa Aleksandar Jablanović dhe Ljubomir Marić janë Ministër për komunitete dhe kthim respektivisht Ministër i administrimit të pushtetit lokal. Jablanović është Kryetar i listës Srpska dhe ishte deputet i Kuvendit të Serbisë, para emërimit të tij si ministër në Qeverinë e Kosovës, ndërsa Marić ishte anëtar i Ekipit menaxhues të Serbisë për Asociacionin/Bashkësinë e komunave me shumicë serbe. Rasim Demiri nga koalicioni boshnjak VAKAT është Ministër pa portofol, ndërsa Mahir Jaçqilar i Partisë Demokratike Turke të Kosovës u ri-emërua në pozitën e tij si Ministër i administratës publike. Marrëveshja për koalicionin qeveritarë gjithashtu ka paraparë të paktën gjashtë pozicione të tjera zëvendës-ministore për listën Srpska.

IQ Lista Srpska mbledh rreth vetës disa parti dhe nisma që përfaqësojnë komunitetin serb në Kosovë dhe është e vetmja parti serbe që është e mbështetur drejtpërdrejt nga Qeveria e Serbisë. Kjo e fundit u bëri thirrje serbëve të Kosovës të votojnë vetëm për Listën Srpska. Gjatë zgjedhjeve, lista Srpska ka fituar rreth 90% të votave të komunitetit serb në Kosovë, duke ndryshuar në mënyrë drastike peizazhin politik serb të Kosovës, veçanërisht në jug të lumit Ibër, pjesë kjo që kishte qenë e dominuar nga Partia Liberale Serbe (SLS) dhe disa parti të tjera. SLS kishte një qëndrim pragmatik politik duke u fokusuar në përmirësimin e jetës së serbëve të Kosovës dhe duke shmangur çështjet që lidheshin me pavarësinë e Kosovës; megjithatë, kur përballeshin me këtë çështje, ata konsideronin pavarësinë e Kosovës si një "realitet". Në përputhje me pikëpamjet zyrtare të qeverisë serbe, lista Srpska pretendon të operojë brenda kornizës së Rezolutës 1244 dhe nuk e njeh pavarësinë e Kosovës. Shpresohet se në qeverinë e Republikës së Kosovës lista Srpska do të mbante një qëndrim më pragmatik, por ministrat e kësaj liste përmbahen që shprehimisht dhe/apo në mënyrë eksplicite të njohin pavarësinë e Kosovës kur përballen me këtë çështje.¹

Kjo krijon një konstelacion të veçantë dhe/apo jo të zakonshëm të qeverisë së Kosovës të përbërë nga ministrat serbë që nuk e njohin pavarësinë e Kosovës. Disa kohë pas Vitit të Ri, u ngritën tensionet pas protestave të organizuara nga aktivistët e Vetëvendosjes dhe OJQ-së "Thirrjet e nënave" të cilët bllokuan një grup të serbëve, të cilët protestuesit i akuzuan të jenë kriminelë dhe pjesë e regjimit represiv të viteve të nëntëdhjeta-1990, të hyjnë në Kisha Ortodokse Serbe në Gjakovë për liturgjinë e Krishtlindjeve.² Pas kësaj ngjarje, Ministri për komunitete dhe kthim Jablanović bëri një deklaratë duke i quajtur protestuesit -- disa prej të cilave janë nënat e të vrarëve dhe të zhdukurve apo gjatë luftës së viteve 1997-1999 -- "egërsira". Më 10 janar, Vetëvendosja dhe aktivistët e OJQ-së "Thirrjet e nënave" -- të shoqëruar nga disa qindra qytetarë -- kanë organizuar një tjetër protestë Gjakovë duke kërkuar që kryeministri Mustafa të shkarkojë nga detyrat e tij në qeveri ministrin Jablanović.³

¹ <http://expresskosova.com/lajme/jabllanoviq-edhe-si-minister-kosoven-e-emerton-kosovo-i-metohija.html>

² <http://www.ecmikosovo.org/?p=5989>

³ Për më shumë informacion, shih deklaratën në vijim <http://www.ecmikosovo.org/?p=5992>

Edhe pse Kryeministri Mustafa është përpjekur për të minimizuar tonin dhe retorikën e Jablanović-it, dhe vetë Jablanović-i ka pretenduar se deklarata e tij ishte keqkuptuar, meqë sipas tij, ai iu ishte referuar vetëm elementeve të dhunshme në mesin e protestuesve, presioni nga partitë opozitare, mediet, përfaqësuesit e shoqërisë civile dhe madje edhe nga anëtarë të koalicionit qeverisës të kryeministrit për të shkarkuar ministrin Jablanović është në rritje. Për të renditur vetëm disa shembuj, Vetëvendosje akuzoi Jablanović-in të ketë "ofenduar viktimat e luftës" dhe e quajti atë "*person non grata*", duke i kërkuar Kryeministrit Mustafa ta shkarkojë atë nga detyrat e tij ministrore.⁴ Mimoza Kusari-Lila, Kryetare e komunës së Gjakovës, e konsideron të "papranueshme" se Qeveria e Kosovës mbetet e heshtur për çështjen e Jablanović-it dhe deklaratat e tij kundërthënëse.⁵ Dega e Lidhjes së historianëve "Ali Hadri" në Deçan i ka drejtuar një letër Kryeministrit Mustafa duke i kërkuar atij që ta shkarkojë nga detyra Jablanović-in.⁶ Avokati i Popullit i Republikës së Kosovës zyrtarisht e ka vlerësuar deklaratën e ministrit Jablanović si diskriminuese ndaj popullit shqiptar për shkak të përdorimit të retorikës shoviniste dhe gjuhës së urrejtjes së aparatit shtetëror serb gjatë konfliktit 1997-1999 dhe si pasojë ka kërkuar shkarkimin e Jablanović-it.⁷ Në një mbledhje të qeverisë, të transmetuar drejtpërsëdrejti në televizion, Ministri i diasporës, Valon Murati, ka insistuar që qeveria të nxjerrë kumtesë për të dënuar deklaratat e bëra nga Ministri Jablanović, pas së cilës kërkesë Kryeministri Mustafa ishte detyruar të thërrasë ministrat e tij të mos përdorin mbledhjet e qeverisë për të bërë pikë politike.⁸ Më në fund, më 16 janar 2015, kryeministri Mustafa e ka quajtur deklaratën e Ministrit Jablanović të pamatur ai ka thënë se është koha për të ndërtuar urat e bashkëpunimit dhe jo për të thelluar urrejtjen. Ai shtoi se qeveria do të bashkëpunojë me Serbinë në lidhje me çështjen e personave të zhdukur dhe në sjelljen e trupave të të vrarëve në Kosovë.⁹

Në këto kushte, mediet dhe partitë opozitare janë duke ndjekur çdo lëvizje të ministrave serbë në qeverinë e Republikës së Kosovës dhe vazhdimisht janë duke zbuluar mospërputhjet brenda qeverisë së Kosovës në lidhje me qëndrimin e ministrave serbë për statusin e Kosovës. Veçanërisht kundërthënëse janë referencat, jo vetëm nga Ministri Jablanović por edhe nga Ministri Marić, që i bëjnë Kosovës si "Kosova i Metohija" (një simbol dhe/apo orientim politik i Serbisë, që sipas tyre nënkupton se Kosova është pjesë e Republikës së Serbisë),¹⁰ një incident i kohëve të fundit ku faqja zyrtare e internetit e Komunës së Graçanicës pohonte se monumenti kushtuar Mbretit mesjetar serb Millutin, që u përrua kohët e fundit në këtë komunë, është i vetmi i këtij lloji në Serbi,¹¹ apo fakti

⁴ <http://www.balkaninsight.com/en/article/more-calls-for-minister-resignation-over-djakovica-events>

⁵ <http://www.gazetaexpress.com/lajme/kusari-lila-eshte-e-papranueshme-heshtja-e-qeverise-ndaj-deklaratve-te-ministrit-te-saj-jabllanovic-video-73607/>

⁶ <http://www.rtklive.com/en/?id=2&r=308>

⁷ <http://www.ombudspersonkosovo.org/en/news/Ombudspersons-response-towards-statement-of-Kosovo-Prime-Minister-1308>

⁸ <http://koha.net/?id=27&l=40721>

⁹ <http://koha.net/?id=27&l=41012>

¹⁰ Për referimin e Jablanović-it "Kosovo i Metohija", shih <http://expresskosova.com/lajme/jabllanovic-edhe-si-minister-kosoven-e-emerton-kosovo-i-metohija.html>. Për referimin e Marić-it, shih <http://koha.net/?id=27&l=40520>.

¹¹ <http://koha.net/?id=27&l=40510>

që kandidati i listës Srpska për zgjedhjet e ardhshme për kryetar komune në Graçanicë nuk e njeh pavarësinë e Kosovës.¹² Më tej, mediet dhe partitë opozitare kanë kritikuar zëshëm faktin se ministrat serbë në Qeverinë e Kosovës gjoja nuk disponuakan dokumente të vlefshme identifikimi të Republikës së Kosovës.¹³

Përveç kësaj, vizita e Kryeministrit të Republikës së Serbisë Aleksandar Vučić dhe një delegacion të madh të ministrave të Serbisë në komunat me shumicë serbe në Kosovë më 14 janar 2015 ka shkaktuar paqartësi. Edhe pse Vučić-i ka shmangur mundësinë për të bërë deklaratë të guximshme që kanë të bëjnë me statusin e Kosovës në fjalimet e tij për serbët e Kosovës,¹⁴ ai është kritikuar që nuk ka takuar homologun e tij Kryeministrin e Kosovës, gjë të cilën Vučić e ka konsideruar të panevojshme eqë sipas tij ata do të kenë një takim në Bruksel në kuadër të Procesit të Dialogut të Brukselit që do të mbahet së shpejti. Vučić gjithashtu ka evituar që të t'iu përgjigjet pyetjeve që lidhen me njohjen e mundshme të Kosovës, duke e cilësuar pritshmërinë e tillë si "ëndërr" dhe ka injoruar pyetjet në lidhje me një kërkim-falje të mundshme zyrtare të Serbisë për Kosovën për ngjarjet që ndodhën gjatë viteve 1997-99, që kanë arritur kulmin me luftën në Kosovë.¹⁵ Media Mediet gjithashtu raportuan se Zëvendëskryeministri Stojanović ishte pjesë e turmës që me entuziazëm përshëndeti Vučić-in gjatë vizitës dhe se ai kishte duartrokitur kur Vučić-i tha se "Kosova është djep i Serbisë".¹⁶

REKOMANDIME PËR ZBUTJEN E KONFRONTIMEVE AKTUALE ETNIKE NË POLITIKË

A) Dispozitat kushtetuese, duke përfshirë dispozitat që kanë të bëjnë me përfaqësimin e komuniteteve në qeverinë e Kosovës

Të paktën një pjesë e kundërshtimeve aktuale për sa i përket pjesëmarrjes së listës Srpska brenda qeverisë së Kosovës mund të lehtësohet duke iu referuar kuadrit ligjor të Kosovës, që në mënyrë precize ka instaluar një koncept të shtetit shumetnik për të parandaluar ngritjen e fërkimeve etnike.

Kushtetuta e Kosovës parasheh që Qeveria e Kosovës duhet të ketë të paktën një ministër nga komuniteti serb i Kosovës dhe një ministër nga një komunitet tjetër jo-shumicë. Në rast se do të ketë më shumë se dhjetë-10 ministra, siç është rasti në qeverinë e formuar rishtazi, atëherë të paktën 2 nga ministrat duhet të përfaqësojnë komunitetin serb të Kosovës. Dhe në fund, Kushtetuta precizon se ministrat që përfaqësojnë komunitetin serb duhet të emërohen pas "konsultimit me partitë, me koalicionet ose grupet që përfaqësojnë komunitetet që nuk janë shumicë në Kosovë". Nëse ministrat e emëruar vijnë nga jashtë Kuvendit të Kosovës, "për këta Ministra dhe zëvendësministra do të kërkohej miratimi formal i shumicës së deputetëve të Kuvendit që u përkasin partive, koalicioneve, nismave qytetare dhe kandidatëve të pavarur që kanë deklaruar se përfaqësojnë komunitetet

¹² <http://koha.net/?id=27&l=40704>

¹³ <http://koha.net/?id=27&l=40550>

¹⁴ http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2015&mm=01&dd=14&nav_category=640&nav_id=946632

¹⁵ <http://koha.net/?id=27&l=40804>

¹⁶ <http://koha.net/?id=27&l=40954>

përkatëse jo-shumicë".¹⁷ E gjithë kjo nënkupton se me ndarjen aktuale të vendeve në Kuvendin e Kosovës, lista Srpska mban 9 nga 10 vendet e rezervuara për komunitetin serb, lista Srpska është partner i paevitueshëm qeveritar që përfaqëson komunitetin serb. Nëse kryeministri Mustafa do të pranojë dhe/apo bindet para presionit dhe zëvendëson njërin nga ministrat nga radhët e listës Srpska, që është brenda kompetencave të tij kushtetuese (neni 94,4), kjo do të mund të reflektonte me tërheqjen e listës Srpska nga qeveria e Kosovës dhe kështu humbjen e përkrahjes së shumicës absolute të deputeteve serb në Kuvendin e Kosovës. Kështu, skenari që Kryeministri Mustafa të shkarkojë nga detyra ministrin Jablanović ka shumë pak gjasa të ndodhi meqë kjo do të ishte politikisht e pakuptueshme dhe do të dërgonte vendin në një tjetër ngërç politik.

Në mediet e Kosovës, gjithashtu ka pasur shumë spekulime në lidhje me shtetësinë e Kosovës të ministrit Jablanović dhe të ministrave të tjerë serbë dhe implikimet që bart ky fakt për pjesëmarrjen e tyre në qeverinë e Kosovës. Kësaj pyetjeje i është përgjigjur në mënyrë adekuate Komisioni Qendror i Zgjedhjeve të Kosovës me vendim e saj për të certifikuar listën Srpska dhe listën e saj të kandidatëve. Sipas nenit 29 të Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme në Kosovë, kandidatët për zgjedhjet lokale dhe ato të nivelit qendror duhet të jenë të përfshirë në Listën e Votuesve të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve. Në mënyrë që të jenë të përfshirë në listën e votuesve, ata duhet të jenë (a) Qytetarë të Kosovës, (b) banojnë jashtë Kosovës dhe kanë lënë Kosovën më ose pas 1 janarit 1998, me kusht që të plotësojnë kriteret për shtetësinë e Kosovës, ose (c) kanë fituar statusin e refugjatit më ose pas 1 janarit të vitit 1995 dhe kanë të drejtë të regjistrohen në Regjistrin Civil të Kosovës, si qytetarë/banorë të Kosovës.¹⁸ Certifikimi i listës Srpska dhe listës së kandidatëve të saj nga ana e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve në këtë mënyrë nënkupton se kandidatët nga lista Srpska kanë të drejtë të jenë të zgjedhur si anëtarët të Kuvendit të Kosovës dhe të emërohen si ministra në Qeverinë e Republikës së Kosovës.

B) Krijimi i një platforme të përbashkët pune brenda koalicionit qeveritar

Në mënyrë që qeveria të përballojë rritjen aktuale të konfrontimit etnik, pas deklaratave kundërthënëse të ministrave të listës Srpska në qeverinë e Kosovës, midis opinionit të gjerë publik dhe anëtarëve të partive të opozitës, megjithatë, është e nevojshme një qasje më proaktive. Në mungesë të koherencës politikat kanosëse brenda qeverisë janë shumë joproduktive për punën e qeverisë së Kosovës, në veçanti për sa i përket komunitetit serb të Kosovës. Duhet të kihet parasysh se zbatimi i të drejtave të komuniteteve nuk varet prej një apo dy ministrave të udhëhequra nga përfaqësues serbë, por është një çështje e veprimit dhe përpjekjeve ndër-qeveritare.

Prandaj, partitë shqiptare dhe lista Srpska duhet urgjentisht të bien dakord për një platformë të përbashkët pune që do të lejojë qeverinë të funksionojë pa probleme, pavarësisht nga pozicionet e ndryshme politike që anëtarët e Qeverisë mbajnë për statusin e Kosovës. Bazë e kësaj marrëveshjeje pune duhet të jetë një dallim i qartë ndërmjet

¹⁷ Kushtetuta e Republikës së Kosovës, nenet 96.3, 96.4 dhe 96.5.

¹⁸ Ligji për Zgjedhjet e Përgjithshme në Republikën e Kosovës, nenet 5 dhe 29 http://www.kqz-ks.org/Uploads/Documents/zgjedhjetpergjithshme_en_oieflvprux.pdf

aspiratave politike të ministrave dhe të çdo zyrtari të qeverisë si anëtarë të partive politike përkatëse, dhe punës dhe deklaratave të tyre në cilësinë e kreut të institucionit që ai/ajo përfaqëson ligjërisht si anëtar/e i qeverisë së Republikës së Kosovës. Qeveria duhet gjithashtu të bie dakord për rregullat praktike në lidhje me terminologjinë që ministrat duhet të përdorin kurdoherë që i referohen Kosovës dhe përdorimit të simboleve shtetërore, në pajtim me Ligjin për Përdorimin e Simboleve Shtetërore.¹⁹ Këto rregulla duhet të parandalojnë që përdorimi publik i flamujve dhe simboleve shtetërore të shteteve të tjera - duke përfshirë emrin e vendit - të bëhet një pikë e mosmarrëveshjes mes partnerëve të koalicionit.

Frymëzimi mund të nxirret nga shembujt e partive që funksionojnë brenda një sistemi ligjor që ata në fakt duan të ndryshojnë apo të shpërndajnë. Në Spanjë, lëvizja pro-pavarësisë së Katalonisë e udhëhequr nga Republikanët e majtë të Katalonisë (ERC) dhe Konvergjenca dhe Bashkimi (CiU) është gjithmonë e pranishme në Kongresin spanjoll të Deputetëve dhe gjerësisht e përfaqësuar brenda Parlamentit të Katalonisë. Në Parlamentin Evropian, grupi i partive që në vazhdimësi janë kritike karshi BE-së, Evropa e Lirisë dhe Demokracia e Drejtpërdrejtë mbledhin rreth vete partitë që ndajnë pikëpamje dhe/apo qëndrime skeptike karshi Bashkimit Evropian. Në Belgjikë, Aleanca e Re Flamane (N-VA) është partia më e madhe politike në koalicionin qeveritar federal, dhe udhëheq ministritë kyçe si atë të Punëve të Brendshme, të Financave dhe të Mbrojtjes. Kjo parti angazhohet për pavarësinë e pjesës Flamane, por kjo nuk e pengon atë që të punojnë në mënyrë konstruktive brenda qeverisë federale belge. Ministrat Aleancës së Re Flamane vazhdimisht theksojnë se aspiratat e tyre afatgjata politike për pavarësinë e pjesës Flamane të Belgjikës nuk do të ndikojnë në punën e tyre në qeverinë belge. Në vetë Republikën e Kosovës, Lëvizja Vetëvendosje në mënyrë aktive vazhdon të mbroj qëndrimin e saj për bashkim me Republikën e Shqipërinë dhe përpiqet që me çdo kusht të shmang simbolet e Republikës së Kosovës. Edhe pse rasti i listës Srpska është paksa më ndryshe, meqë kjo parti nuk e njeh ekzistencën *aktuale* të Republikës së Kosovës, megjithatë merr pjesë në Qeverinë e Kosovës, të gjithë partnerët në koalicion duhet të mbështesin parimin themelor të qeverisjes së mirë që do të bëj dallimin në mes të kapaciteteve të anëtarëve të qeverisë për të përfaqësuar të gjithë shoqërinë nga aspiratat e ngushta të partive politike.

Siç mund të vërejmë nga zgjerimi i rrjedhës së kundërshtive, tensionet e tanishme etnike në punën e qeverisë së Kosovës mund t'i bëjë ngjarjet shumë më keq. Përkundër brishtësisë së marrëdhënieve mes partive politike shqiptare dhe përfaqësuesve të listës Srpska, duhet të kihet parasysh se pjesëmarrja e listës Srpska në qeveri nuk është vetëm fakt i pashmangshëm nëse marrim parasysh ndarja aktuale të vendeve në Kuvendin e Kosovës, por gjithashtu siguron një terren politik më të përshtatshëm dhe më premtues. Qeveria e tanishme e Kosovës është e përbërë nga përfaqësuesit politikë të shumicës absolute të votuesve edhe për sa i përket palës shqiptare dhe asaj serbe, dhe, në rastin e listës Srpska, ajo është gjithashtu i lidhur ngushtë me qeverinë e Beogradit. Kjo i jep qeverisë fuqinë e nevojshme politike dhe lidhjet për të trajtuar disa nga çështjet më të

¹⁹ http://www.kuvendikosoves.org/common/docs/ligjet/2008_03-L038_al.pdf

ngutshme me të cilat po përballet shoqëria e Kosovës, në veçanti vendimet e mëdha që lidhen me statusin e komunitetit serb në Kosovë dhe marrëdhëniet Kosovë-Serbi.

C) Thirrje për ç'tensionim të situatës nga ana e BE-së dhe SHBA-ve

Kjo situatë e brishtë duhet të përdoret si një moment nga ana e palëve vendore dhe ndërkombëtare, BE-së dhe SHBA-ve në veçanti, që kanë investuar kaq shumë në stabilitetin dhe mirëqenien e Kosovës gjatë 16 viteve të fundit. Vazhdimi dhe zgjerimi i dialogut është vendimtar për të ulur tensionet aktuale etnike në Kosovë. Negociatat e ardhshme midis Kosovës dhe Serbisë, që pritet të fillojnë me një takim midis të emëruarit rishtazi si Përfaqësues i lartë i BE-së për Punë të Jashtme dhe Politika të Sigurisë, zonjës Federica Mogherini, me Kryeministrin serb Aleksandar Vučić dhe Ministrin e Punëve të Jashtme, Ivica Dačić, dhe homologët e tyre kosovarë Kryeministrin Isa Mustafa dhe Ministrin e Punëve të Jashtme Hashim Thaçi më 9 shkurt 2015 është e nevojshme që të adresojnë çështje si këto të kohëve të fundit dhe çështje të tjera të ngjashme.